

แบบสรุปรูปผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาสปาไทยเพื่อส่งเสริมให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปา
ในภูมิภาคอาเซียน

**The Development Strategies to Promote Thai Spa Businesses
as Spa Academy for ASEAN**

โครงการย่อย 1 การศึกษาศักยภาพสถานประกอบการสปาไทยเพื่อส่งเสริมให้
เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน

**The Study of Potentials of Thai Spa Businesses to Promote
as Spa Academy for ASEAN**

โครงการย่อย 2 การศึกษาอุปสงค์ของสถานประกอบการและแรงงานอาชีพของ
สถานประกอบการสปาในประเทศอาเซียน

**The Study of the Demands of Spa Businesses and
Professional Labor in ASEAN**

โดย

ราณี อธิชัยกุล และคณะ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

กรกฎาคม 2556

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

ภารกิจ โครงการและประสานงานวิจัย (ภค.)
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
196 ถ.พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

Research findings showed that (1) the majority of respondents rated all seven factors of expected potentials of Thai spa operators at the highest level while they rated all seven factors of perceived potentials at a high level. The skill staff was the highest expected factors while skilled staff was the highest perceived factors. The highest perceived core competency of Thai spa managers was communication while the highest perceived functional competency of Thai spa managers was knowledge of spa business. The highest perceived core competency of Thai spa therapists was service mind while the highest perceived functional competency of Thai spa therapists was massage and treatment. (2) Thai spa operators had the highest demand for potential in all 7 areas with the highest demand for staff skill while they had the highest demand for professional labour in all 5 areas including spa manager and therapist with the highest demand for attitude and personality (3) Most respondents rated all seven factors of expected potentials of Singaporean spa operators at a high level while they rated all seven factors of perceived potentials at a high level. The highest perceived core competency of Singaporean spa managers was communication while the highest perceived functional competency of Singaporean spa managers was knowledge of spa business. The highest perceived core competency of Singaporean spa therapists was service mind while the highest perceived functional competency of Singaporean spa therapists was massage and treatment. For Indonesia, most respondents rated all seven factors of operators at the

แบบสรุปผู้บริหาร

ชื่อแผนงานวิจัย

(ภาษาไทย) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสปาไทยเพื่อส่งเสริมให้เป็นสถาบัน
ฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน

(ภาษาอังกฤษ) The Development Strategies to Promote Thai Spa
Businesses as Spa Academy for ASEAN

ชื่อผู้วิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. รานี อธิชัยกุล

สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

หมายเลขโทรศัพท์ 089 499 1032, 02 504 8203

โทรสาร 02 503 3612

e-mail: ranee.esi@stou.ac.th

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาสกร จันทร์พยอม

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

หมายเลขโทรศัพท์ 08-1818-1200/ 0-2320-2777 ต่อ 1164

โทรสาร 0-2321-4444

e-mail: chanpayom@yahoo.com

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี พ.ศ. 2554 จำนวนเงิน 2,979,760 บาท

สรุปโครงการวิจัย

ธุรกิจสปาของไทยมีศักยภาพซึ่งน่าจะมีโอกาสขยายตัวจากการเปิดตลาดภาคบริการของอาเซียน แต่จากการที่ประเทศไทยมีการเปิดธุรกิจสปาในรูปแบบต่างๆมากขึ้นทั้งขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจในเรื่องการแข่งขันกันและการรักษา รูปแบบและการบริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน ประกอบกับการเปิดเสรีภาคบริการของอาเซียนทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงยิ่งขึ้น สปาไทยประสบปัญหาหลายประการที่จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขโดยด่วน ได้แก่ (1) ปัญหาด้านมาตรฐานของธุรกิจสปาของไทย (2) ปัญหาความไม่พร้อมของผู้ประกอบการสปาของไทยต่อการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) (3) ปัญหาการเตรียมแผนบุคลากรเพื่อรองรับ AEC ของประเทศไทย และ (4) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีฝีมือและบริการที่มีมาตรฐานและคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย ประกอบด้วย (1) เพื่อศึกษาศักยภาพของสถานประกอบการสปาไทย และสมรรถนะของแรงงานอาชีพของสถานประกอบการสปาในประเทศไทยและประเทศคู่แข่งในอาเซียน (2) เพื่อศึกษาอุปสงค์ด้านศักยภาพของสถานประกอบการสปาและอุปสงค์แรงงานอาชีพในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพ ของสถานประกอบการสปาในประเทศไทย และ (3) เพื่อเสนอแนะยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานประกอบการสปาไทยให้สอดคล้องกับความต้องการและการยกระดับเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคต

Abstract

The purpose of this research were (1) to study potentials of Thai spa businesses and the competencies of spa labor of Thai spa businesses; (2) to study demand of Thai spa businesses and labor demand in terms of skills, knowledge, ability, attitude and personality; (3) to study potentials of spa businesses and the competencies of their labor in two competitive countries in ASEAN; (4) to study demand of spa businesses and labor demand of spa businesses in two competitive countries in ASEAN in terms of skills, knowledge, ability, attitude and personality; (5) to examine government policies and supportive implementation in order to develop and promote Thai spa businesses; (6) to propose development strategies of how to promote Thai spa businesses as spa academy for ASEAN.

Population and samples were 611 spa managers and spa therapists of spa businesses in Thailand, Singapore and Bali, Indonesia. Questionnaire was used to collect data. Forty-nine in-depth interviews were conducted from the perspectives of key informants from both public and private sectors in Thailand. Nine and nine interviews were conducted from key informants in Singapore and Bali, Indonesia respectively. For quantitative data analysis, statistical tools for descriptive statistical analysis were employed and content analysis was used to analyze qualitative data.

ในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการทรีทเม้นต์ต่างๆ เช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์

(4) สถานประกอบการสปาของสิงคโปร์และบาห์ลามีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยสิงคโปร์มีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุดเช่นเดียวกับประเทศไทย ในขณะที่บาห์ลามีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของการบริการมากที่สุด สำหรับความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพของสถานประกอบการสปาของสิงคโปร์และบาห์ลียังอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการด้านทักษะมากที่สุด และตำแหน่งผู้ให้บริการด้านทัศนคติมากที่สุดเหมือนกัน

(5) กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดมาตรฐานการรับรองสถานประกอบการสปาเพื่อสุขภาพ แต่มาตรฐานฯ ดังกล่าวไม่ได้ใช้บังคับสถานประกอบการสปาที่ตั้งขึ้นทั้งหมด แต่เป็นการให้การรับรองมาตรฐานตามความสมัครใจ ทำให้ยังมีสถานประกอบการที่จัดตั้งขึ้นเป็นจำนวนมากที่ผิดระเบียบและไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผลการวิจัยนำไปสู่ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานประกอบการสปาไทยให้สอดคล้องกับความต้องการและการยกระดับเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน เพื่อสร้างแรงงานอาชีพสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรในการศึกษาเป็นผู้บริหารและผู้ให้บริการของสถานประกอบการสปาในประเทศไทย สิงคโปร์และบาห์ลี อินโดนีเซีย โดยเก็บตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ จำนวนทั้งสิ้น 611 คน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 478 คนในประเทศไทย และ 133 คนจากสิงคโปร์และบาห์ลี อินโดนีเซีย โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจากภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย จำนวน 49 ราย และประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย จำนวนประเทศละ 9 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในปัจจัย 7 ด้าน ในระดับมากในทุกด้าน และสรุปว่าปัจจัยด้านบุคลากรและด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของสถานประกอบการสปา (2) สมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปาไทยที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริง คือ การสื่อสาร ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปาและสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาไทยที่มีอันดับสูงที่สุดคือ จิตสำนึกในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการทรีทเม้นต์ต่างๆ (4) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตามความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในประเทศไทยสิงคโปร์ในภาพรวมปัจจัย 7 ด้าน ในระดับมาก และสรุปว่าปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดส่วนสมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปา

สิงคโปร์ที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การสื่อสาร ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปา และสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาสิงคโปร์ที่มีอันดับสูงที่สุดคือ จิตสำนึกในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการทรีทเม้นต์ต่างๆ สำหรับประเทศอินโดนีเซียผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตามความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในบังจาย 7 ด้าน ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสรุปว่าบังจายด้านบุคลากรเป็นบังจายสำคัญที่สุด ส่วนสมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปาอินโดนีเซียที่มีอันดับสูงที่สุด คือภาวะผู้นำ ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปา และสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาอินโดนีเซียที่มีอันดับสูงที่สุดคือ จิตสำนึกในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการทรีทเม้นต์ต่างๆ เช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า (1) สถานประกอบการสปาของไทยยังมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุด ส่วนสถานประกอบการสปาของสิงคโปร์และบาห์ลีมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยสิงคโปร์มีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุดเช่นเดียวกับประเทศไทย ในขณะที่บาห์ลีมีความต้องการ

(3) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของศักยภาพสถานประกอบการสปาในบังจาย 7 ด้านของประเทศสิงคโปร์ ในระดับมาก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตามความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในบังจาย 7 ด้าน ในระดับมาก และสรุปว่าบังจายด้านบุคลากรเป็นบังจายสำคัญที่สุดที่อยู่ในความคาดหวังและในสภาพความเป็นจริง ส่วนสมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปาสิงคโปร์ที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริง คือ การสื่อสาร ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปา และสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาสิงคโปร์ที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริงคือ จิตสำนึกในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการ ทรีทเม้นต์ต่างๆ สำหรับประเทศอินโดนีเซียผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของศักยภาพสถานประกอบการสปาในบังจาย 7 ด้านของประเทศอินโดนีเซีย ในระดับมากที่สุด และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตามความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในบังจาย 7 ด้าน ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และสรุปว่าบังจายด้านบุคลากรเป็นบังจายสำคัญที่สุดที่อยู่ในความคาดหวังและเป็นบังจายสำคัญที่สุดในสภาพความเป็นจริง ส่วนสมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปาอินโดนีเซียที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริง คือภาวะผู้นำ ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปา และสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาอินโดนีเซียที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริงคือ จิตสำนึก

ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของศักยภาพสถานประกอบการสปาไทยในปัจจุบัน 7 ด้าน ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตามความเป็นจริงของศักยภาพสถานประกอบการสปาในปัจจุบัน 7 ด้าน ในระดับมากในทุกด้าน และสรุปว่าปัจจัยด้านบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่อยู่ในความคาดหวังและสภาพความเป็นจริงของสถานประกอบการสปา ส่วนสมรรถนะหลักของผู้ดำเนินการสปาไทยที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริง คือ การสื่อสาร ขณะที่สมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การดำเนินธุรกิจสปา และสมรรถนะหลักของผู้ให้บริการสปาไทยที่มีอันดับสูงที่สุดตามความเป็นจริงคือ จิตสำนึกในการบริการ ขณะเดียวกันสมรรถนะเฉพาะกลุ่มงานที่มีอันดับสูงที่สุด คือ การนวดและบริการทรีทเมนท์ต่างๆ

(2) สถานประกอบการสปาของไทยยังมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพตามมาตรฐาน 7 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในอุปสงค์ด้านศักยภาพของบุคลากรมากที่สุด และยังมีความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการด้านทัศนคติและบุคลิกภาพมากที่สุดเหมือนกัน

ในอุปสงค์ด้านศักยภาพของการบริการมากที่สุด (2) สถานประกอบการสปาของไทยยังมีความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการด้านทัศนคติและบุคลิกภาพมากที่สุดเหมือนกัน ส่วนสถานประกอบการสปาทั้งของสิงคโปร์และบาหลีมีความต้องการอุปสงค์แรงงานอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความต้องการในตำแหน่งผู้ดำเนินการด้านทักษะมากที่สุด และตำแหน่งผู้ให้บริการด้านทัศนคติมากที่สุดเหมือนกัน (3) สถานประกอบการสปาของไทยยังต้องพัฒนาศักยภาพของสถานประกอบการสปาตามมาตรฐานทั้ง 7 ด้านในทุกด้าน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสถานประกอบการ สปาในคู่แข่งในอาเซียนได้ (4) แรงงานอาชีพสปาของไทยทั้งตำแหน่งผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการยังต้องพัฒนาอุปสงค์แรงงานอาชีพทั้ง 5 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสปาในอาเซียนหลังเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลการวิจัยนำไปสู่ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การพัฒนาสถานประกอบการสปาไทยเพื่อส่งเสริมให้เป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

1. การสร้างศักยภาพ สถานประกอบการ สปาไทยให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน	2. การพัฒนา ศักยภาพ สถานประกอบการ สปาไทยให้สอดคล้อง กับอุปสงค์ของ ผู้ประกอบการสปา ไทยและสปาใน ภูมิภาคอาเซียน	3. การพัฒนากลไก การจัดการเพื่อ ยกระดับสถาน ประกอบการสปาไทย ให้เป็นสถาบัน ฝึกอบรมเพื่ออาเซียน	4. การพัฒนาคุณภาพ การบริการของแรงงาน สปาไทยให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้ประกอบการสปาใน อาเซียน
กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์
1.1 การควบคุมสถาน ประกอบการ สปาไทยให้ถูกต้องตาม กฎหมาย 1.2 การบูรณาการ ประสานภารกิจการพัฒนา และส่งเสริมสปาไทย 1.3 การประชาสัมพันธ์ อาชีพสปาเพื่อสร้าง ภาพลักษณ์ใหม่ 1.4 การเร่งผลิตกำลังคน ในธุรกิจสปาให้พอเพียง กับความต้องการของตลาด 1.5 การจัดทำมาตรฐาน อาชีพและ มาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพของกลุ่ม อาชีพสปาในประเทศไทย 1.6 การเร่งพัฒนา สมรรถนะที่ยังขาดของ แรงงานสปาไทย 1.7 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และตราผลิตภัณฑ์	2.1 การพัฒนาศักยภาพ ด้านการบริการของสถาน ประกอบการสปาไทย 2.2 การพัฒนาศักยภาพ ด้านบุคลากรของสถาน ประกอบการสปาไทย 2.3 การพัฒนาศักยภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์ของสถาน ประกอบการสปาไทย 2.4 การพัฒนาศักยภาพ ด้านการจัดการองค์การ ของสถาน ประกอบการส ปาไทย 2.5 การพัฒนาศักยภาพ ด้านสถานที่และ สิ่งแวดล้อมของสถาน ประกอบการสปาไทย 2.6 การพัฒนาศักยภาพ ด้าน หลักสูตรและผู้สอน ของสถานประกอบการส ปาไทย 2.7 การพัฒนาศักยภาพ ด้านสื่อ และอุปกรณ์ ฝึกอบรมของสถาน ประกอบการสปา	3.1 การยกระดับสถาน ประกอบการ สปาไทยเป็นสถาบัน ฝึกอบรมเพื่ออาเซียน 3.2 การส่งเสริมสถาน ประกอบการเป็นสถาบัน ฝึกอบรมสปาเพื่อผลิต แรงงานสู่อาเซียน 3.3 การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง สถานประกอบการสปา และสถาบันฝึกอบรมสปา ในภูมิภาคอาเซียน 3.4 การเร่งผลิตและ ยกระดับผู้ฝึกอบรมที่มี ความเชี่ยวชาญ	4.1 การยกระดับมาตรฐาน แรงงานด้านการทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานสปา 4.2 การสร้างเครือข่ายทาง วิชาการและการสร้างความ ร่วมมือระหว่างสถาบันเพื่อ สร้างหลักสูตรใหม่ 4.3 การยกระดับผู้ดำเนินกร สปา 4.4 การยกระดับผู้ให้บริการ สปา 4.5 การพัฒนาทักษะของ แรงงานสปาไทย 4.6 การพัฒนาความรู้ แรงงานสปาไทย 4.7 การพัฒนาความสามารถ แรงงานสปาไทย 4.8 การพัฒนาทัศนคติ แรงงานสปาไทย 4.9 การพัฒนาบุคลิกภาพ แรงงานสปาไทย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาศักยภาพของสถานประกอบการสปาไทย และสมรรถนะของแรงงานอาชีพของสถานประกอบการสปาในประเทศไทย (2) ศึกษาอุปสงค์ด้านศักยภาพของสถานประกอบการสปาและอุปสงค์แรงงานอาชีพในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ และบุคลิกภาพ ของสถานประกอบการสปาในประเทศไทย (3) ศึกษาศักยภาพสถานประกอบการสปาและสมรรถนะของแรงงานอาชีพของสถานประกอบการสปาในประเทศคู่แข่งในอาเซียน (4) ศึกษาอุปสงค์ด้านศักยภาพของสถานประกอบการสปาและอุปสงค์แรงงานอาชีพในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทัศนคติ และบุคลิกภาพของสถานประกอบการสปาในประเทศคู่แข่งในอาเซียน (5) ศึกษานโยบายและการสนับสนุนของภาครัฐในการส่งเสริมสถานประกอบการ สปาไทย ผู้การเป็นสถาบันฝึกอบรมสปาในภูมิภาคอาเซียน (6) เสนอแนะยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานประกอบการสปาไทยให้สอดคล้องกับความต้องการและการยกระดับเป็นสถาบันฝึกอบรม สปาในภูมิภาคอาเซียน เพื่อสร้างแรงงานอาชีพสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน

ประชากรในการศึกษาเป็นผู้บริหารและผู้ให้บริการของสถานประกอบการสปาในประเทศไทย สิงคโปร์และบาห์ลี อินโดนีเซีย โดยเก็บตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ จำนวนทั้งสิ้น 611 คน ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 478 คนในประเทศไทย และ 133 คนจากสิงคโปร์และบาห์ลี อินโดนีเซีย โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจากภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย จำนวน 49 ราย และประเทศสิงคโปร์และอินโดนีเซีย จำนวนประเทศละ 9 ราย การวิเคราะห์

expected potentials of Indonesian spa highest level while they rated all seven factors of perceived potentials at the highest level as well. The highest perceived core competency of Indonesian spa managers was leadership while the highest perceived functional competency of Indonesian spa managers were knowledge of spa business. The highest perceived core competency of Indonesian spa therapists was service mind while the highest perceived functional competency of Indonesian spa therapists were massage and treatment. (4) Singapore and Bali had the highest demand for potential across the seven areas; like in Thailand, Singapore had the highest demand for skill staff while Bali's highest demand was in service area. On the other hand, Singapore and Bali had the highest demand for professional labour across the five areas with the highest demand for spa manager's skills and the right attitude of therapist respectively (5) The Ministry of Health has set up certified standards for spa operators on voluntary basis. Consequently, many spa operators did not follow all spa standards and procedures. The result of this research indicates necessary strategies to develop and promote Thai spa businesses as Spa Academy for ASEAN.